2025/2458

2025.12.12.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2025/2458 RENDELETE

(2025. november 26.)

az európai népesség- és lakásstatisztikákról, a 862/2007/EK rendelet módosításáról, valamint a 763/2008/EK és az 1260/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 338. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

a Régiók Bizottságával való konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) Az európai népesség- és lakásstatisztikák kulcsszerepet játszanak a szakpolitikai és a döntéshozatali folyamatokban, ezért szükség van rájuk az uniós szakpolitikák, így különösen a demográfiai változás, valamint a zöld és digitális átállás kezelését szolgáló szakpolitikák, az energiahatékonyság előmozdítására irányuló kerettel, a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval, valamint a szociális jogok európai pillére elveivel kapcsolatos szakpolitikák, továbbá – az e rendelet hatálya alá eső mértékig – az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjében foglalt fenntartható fejlődési célok eléréséhez szükséges szakpolitikák tervezéséhez, végrehajtásához és értékeléséhez.

(2) Az európai társadalomstatisztikák – többek között a népesség- és lakásstatisztikák – jelenleg több különböző jogalkotási aktus alapján készülnek. E rendeletnek folytatnia kell az európai társadalomstatisztikák zökkenőmentes integrálását és észszerűsítését, amely az (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([3]) kezdődött.

(3) A népességstatisztikák szakpolitikai mutatók széles körének fontos alapját képezik, és kiindulási alapként szolgálnak különféle európai statisztikákhoz, különösen azért, mert mintavételi keretet adnak a személyekre és háztartásokra vonatkozó reprezentatív felmérések (EU) 2019/1700 rendelet szerinti elvégzéséhez.

(4) A Gazdasági és Pénzügyi Tanács rendszeresen megbízza a Gazdaságpolitikai Bizottságot, hogy az Eurostat népesség-előreszámításai alapján értékelje a közpénzügyek hosszú távú fenntarthatóságát és minőségét. Az ilyen népesség-előreszámításokat az európai szemeszter keretében végzett szakpolitikai elemzéshez is felhasználják. A Bizottság (Eurostat) rendelkezésére kell állnia minden olyan statisztikának, amely a népesség-előreszámítások előállításához és közzétételéhez szükséges az Unió információigényeinek megfelelően.

([1]) HL C 228., 2023.6.29., 148. o.

([2]) Az Európai Parlament 2024. április 24-i álláspontja (HL C, C/2025/3787, 2025.9.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3787/oj) és a Tanács 2025. szeptember 29-i álláspontja első olvasatban (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2025. november 13-i álláspontja.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1700 rendelete (2019. október 10.) az egyedi szinten, mintavétel útján gyűjtött adatokon alapuló, személyekre és háztartásokra vonatkozó európai statisztikák közös keretének létrehozásáról, a 808/2004/EK, a 452/2008/EK és az 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1177/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 577/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 261. I, 2019.10.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1700/oj).

(5) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 175. cikkének második bekezdése értelmében a Bizottságnak háromévente jelentést kell benyújtania az Európai Parlament, a Tanács, a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elérése terén tett előrehaladásról. E jelentések elkészítéséhez, valamint az uniós területek demográfiai változásainak és lehetséges jövőbeli demográfiai kihívásainak rendszeres nyomon követéséhez regionális és helyi adatokra van szükség, többek között a különböző területtípusokra, például a határ menti régiókra, a városokra és funkcionális városi térségeikre, a nagyvárosi régiókra, a vidéki térségekre, valamint a hegyvidéki és szigeti régiókra vonatkozóan.

(6) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 16. cikkének (4) bekezdése értelmében a Tanács tagjainak minősített többségét – többek között – a tagállamok népessége alapján állapítják meg. E célból a tagállamok jelenleg az 1260/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 4. cikkének (1) bekezdése értelmében kötelesek a teljes népességükre vonatkozó, nemzeti szintű adatokat szolgáltatni a Bizottság (Eurostat) részére. A tagállamoknak e rendelet alapján továbbra is a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére kell bocsátaniuk ezeket az információkat.

(7) Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága (a továbbiakban: az ESR-bizottság) 2017-ben elfogadta a „Budapesti megállapodás a népességmozgásokról és integrációs kérdésekről – a migrációs statisztikában" című dokumentumot (a továbbiakban: a Budapesti megállapodás), amely rögzítette, hogy éves statisztikákra van szükség a népesség méretéről és bizonyos társadalmi, gazdasági és demográfiai jellemzőiről. Az Uniónak megbízható és összehasonlítható statisztikákra van szüksége ahhoz, hogy tiszteletben tartsa az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvét, valamint a polgároknak az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkében és az EUMSZ 10. és 19. cikkében rögzített jogait. Az (EU) 2019/1700 rendelet keretet biztosít a mintavételen alapuló adatgyűjtéshez, amely lehetővé teszi az egyenlőségre és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó adatok gyűjtését, amennyiben az minták alapján megvalósítható, továbbá az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség bizonyos szempontjainak elemzését a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos tapasztalatokra vonatkozó társadalmi-gazdasági mutatók és információk előállításával. Ezenkívül az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) külön vizsgálatokat és célzott felméréseket végez, amelyek tovább bővíthetik az egyenlőségről uniós szinten rendelkezésre álló statisztikák körét. Emellett az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) az élet- és munkakörülményekre vonatkozó, felmérések révén gyűjtött adatokat és információkat bocsát rendelkezésre. Fokozni kell a tagállamok, az Eurostat, a FRA, az EIGE és az Eurofound közötti, a vonatkozó jogi keretek alapján történő jövőbeli együttműködést és koordinációt, hogy kielégíthetők legyenek az Unión belüli egyenlőségre és sokféleségre vonatkozó megbízható és átfogó adatok iránti egyre növekvő felhasználói igények.

(8) A Budapesti megállapodás a migrációra vonatkozó statisztikák javítását, valamint a népességgel és a migrációval kapcsolatos közös fogalommeghatározások kidolgozását és végrehajtását is szorgalmazta, figyelembe véve, hogy a migráció újonnan megjelenő típusainak fényében statisztikailag megalapozott, releváns és alkalmazható fogalmakat és fogalommeghatározásokat kell kialakítani. A közelmúltbeli és a folyamatban lévő események, például az Egyesült Királyság Unióból való kilépése, valamint a humanitárius válságok – így például Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának következményei – rávilágítanak a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó, időszerű és részletes statisztikák fontosságára, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy áttekintés készüljön az Unióba irányuló, az Unión belüli és az onnan kiinduló migrációs áramlásokról.

(9) Az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményben meghatározott célok elérése érdekében az eredményes szakpolitikák kidolgozásához és értékeléséhez pontosabb statisztikákra van szükség a lakásállomány energiafogyasztásáról és -hatékonyságáról, részletes földrajzi adatokra a népesség megoszlásáról, valamint mélyrehatóbb vizsgálatokra a népesség és a lakáskörülmények közötti kapcsolatról. A Covid19-világjárvány rámutatott, hogy az Unión belüli halálozásokra vonatkozóan megbízható, gyakori és időszerű statisztikákra van szükség. Az Uniónak megfelelő mechanizmusra van szüksége az ilyen adatoknak az európai statisztikai rendszeren (ESR) belüli, kellően gyakori, időszerű és részletes, kötelező gyűjtéséhez.

(10) Az ESR-en belüli, e rendelet alapján történő kötelező adatgyűjtés célja, hogy elősegítse a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtása, a kapcsolódó cselekvési terv kiemelt célkitűzéseinek elérése, valamint az (EU) 2021/1004 tanácsi ajánlással ([5]) létrehozott európai gyermekgarancia céljainak megvalósítása terén nemzeti szinten elért eredmények rendszeres és időben történő nyomon követését, egyúttal adatot szolgáltatva az éghajlatváltozás és a releváns szakpolitikák elosztási hatása értékelésének megkönnyítése céljából is.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1260/2013/EU rendelete (2013. november 20.) az európai demográfiai statisztikákról (HL L 330., 2013.12.10., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1260/oj).

([5]) A Tanács (EU) 2021/1004 ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról (HL L 223., 2021.6.22., 14. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

(11) Az ENSZ Statisztikai Bizottságának javaslatára az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa tízévente határozatokat fogad el a világszintű nép- és lakásszámlálásról, és felkéri az ENSZ-tagországokat, hogy végezzenek nép- és lakásszámlálást a nemzetközi és regionális ajánlásoknak megfelelően, valamint, hogy őrizzék meg a nép- és lakásszámlálási eredmények integritását, megbízhatóságát, pontosságát és értékét. Az európai népesség- és lakásstatisztikákhoz figyelembe kell venni az említett nemzetközi és regionális ajánlásokat.

(12) Az Unió központi célkitűzései közé tartozik a jelentéstételi kötelezettségek egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése. „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című, 2023. március 16-i bizottsági közlemény célja, hogy a vállalkozások és a közigazgatási szervek számára 25 %-kal észszerűbbé és egyszerűbbé váljanak a jelentéstételi követelmények, anélkül, hogy ez aláásná a kapcsolódó szakpolitikai célkitűzéseket. A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) jogi keretet hozott létre az európai statisztikák közös statisztikai elvek alapján történő fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez. Az említett rendelet meghatározza a minőségértékelési szempontokat, és utal arra, hogy a lehető legkisebbre kell csökkenteni a felmérések válaszadóira nehezedő válaszadási terhet, és hozzá kell járulni az adminisztratív terhek mérséklésére vonatkozó általánosabb célkitűzéshez. Az európai népesség- és lakásstatisztikák új jogi keretének be kell vezetnie az említett rendeletben meghatározott minőségértékelési szempontokat, és azokra kell épülnie, valamint csökkentenie kell az adminisztratív terheket a rendelkezésre álló adatforrások – köztük a közigazgatási adatok – hatékony és eredményes felhasználásának lehetővé tétele révén.

(13) mivel a közigazgatási nyilvántartások a költségek szempontjából és adminisztratív szempontból is a leghatékonyabb adatforrások, és az egyszeri adatszolgáltatás elvén alapulnak, lehetővé kell tenni, hogy azok a Bizottság rendelkezésére bocsátott összes adatállomány esetében felhasználhatók legyenek, feltéve, hogy a tagállamok – adott esetben becslési módszerek alkalmazásával – megerősítik, hogy az említett adatforrások lefedettsége és minősége elégséges, és feltéve, hogy a lefedettséget és a minőséget részletesen ismertetik a minőségjelentésekben és az adattovábbítást kísérő metaadatokban.

(14) Az Unión belüli nép- és lakásszámlálásokra, a nemzetközi migrációs áramlásokra, a migránsállományokra és az állampolgárság megszerzésére, valamint a demográfiára vonatkozó közzétett statisztikák értékelése kimutatta, hogy a 862/2007/EK ([7]) és a 763/2008/EK ([8]) európai parlamenti és tanácsi rendeletből, valamint az 1260/2013/EU rendeletből álló hatályos jogi keret összességében véve jelentős javulást eredményezett a statisztikákban a jelenlegi jogi keret hatálybalépése előtti, 2005. évi helyzethez képest. Az említett keretben viszont előfordulhat a koherencia és összehasonlíthatóság hiánya, amit orvosolni kell.

(15) Az éghajlatváltozás, a digitális átállás, a változó demográfiai helyzet és a közelmúltbeli migrációs tendenciák hatására felmerült az igény a népességre, a társadalmi-gazdasági fejleményekre, a népmozgalmi eseményekre és a lakáskörülményekre vonatkozó időszerűbb, gyakoribb és részletesebb európai statisztikák, ezen belül is a legutóbbi évtizedben politikai és társadalmi szempontból lényegessé vált témák vagy csoportok részletes adatai iránt. Ezenkívül a hatályos jogi keret nem elég rugalmas ahhoz, hogy igazodjon a változó szakpolitikai igényekhez, és lehetővé tegye új adatforrások használatát uniós és nemzeti szinten. Továbbá a hatályos jogi keret három különálló, eltérő időpontban elfogadott rendeletből felépülő szerkezete következetlenségekhez vezetett a létrejövő statisztikák között. Végezetül, mivel az 1260/2013/EU rendelet 2028. augusztus 31-én hatályát veszti, új jogi keretre van szükség az említett rendelet alapján gyűjtött demográfiai statisztikákhoz. Az új jogi keretnek koherensebbnek és rugalmasabbnak kell lennie, módosítania kell a 862/2007/EK rendelet vonatkozó rendelkezéseit, valamint hatályon kívül kell helyeznie a 763/2008/EK és az 1260/2013/EU rendeletet.

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 862/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 199., 2007.7.31., 23. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 763/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a nép- és lakásszámlálásról (HL L 218., 2008.8.13., 14. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/763/oj).

(16) A 862/2007/EK rendelet 3. cikke a lakóhellyel rendelkező népesség állampolgársága és születési helye szerinti országára (a migránsállományra), az országok közötti lakóhelyváltásra (a nemzetközi migrációs áramlásokra), valamint az állampolgárság lakóhellyel rendelkező népesség általi megszerzésére vonatkozó statisztikákról rendelkezik. Az említett rendelet alapján gyűjtött többi statisztika a bevándorlási jogszabályokhoz és a nemzetközi védelemhez kapcsolódó közigazgatási és bírósági eljárásokra vonatkozik. Az említett rendelet 3. cikkében említett statisztikák szorosan összefüggenek a 763/2008/EK és az 1260/2013/EU rendelet által előírt, a lakóhellyel rendelkező népességről és a demográfiai változásokról szóló statisztikákkal, és azokkal összhangban kell lenniük. A következetesség biztosítása érdekében az említett statisztikákat ezért egységes jogalapra kell helyezni, és a 862/2007/EK rendelet 3. cikkét el kell hagyni.

(17) Egyes népességi és lakhatási jellemzők – különösen demográfiai, társadalmi-gazdasági és migrációs jelenségekkel összefüggésben – gyorsan változó jellege és ehhez kapcsolódóan a szakpolitikai intézkedések iránya gyors meghatározásának és kiigazításának szükségessége azt jelenti, hogy a statisztikáknak időben, röviddel az ilyen statisztikákra vonatkozó releváns referencia-időszak vége után rendelkezésre kell állniuk. A statisztikák elkészítésének periodicitása és időszerűsége tekintetében ezért érdemi javulást kell elérni, lehetőség szerint közigazgatási adatok és közigazgatási nyilvántartások felhasználásával. E célból szükséges, hogy a tagállamok megfelelő forrásokat biztosítsanak nemzeti statisztikai hivatalaik számára.

(18) Az 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([9]) rácsalapú módszert ír elő területi tipológiák meghatározásához a népesség 1 négyzetkilométeres rácscellák szerinti eloszlása alapján. A 2021. évi nép- és lakásszámlálásokat kísérő, kiválasztott témák közzétételére irányuló ideiglenes közvetlen statisztikai intézkedést létrehozó (EU) 2018/1799 bizottsági végrehajtási rendelet ([10]) rendelkezik a páneurópai, 1 négyzetkilométeres rácson közölt főbb népszámlálási eredményekről. Az új jogi keretnek biztosítania kell a georeferált népességstatisztikák rácsok alapján történő folyamatos közzétételét, valamint biztosítani kell annak a lakásstatisztikákra való kiterjesztését.

(19) Az e rendeletben említettek szerinti területi egységeknek és statisztikai rácsoknak meg kell egyezniük az 1059/2003/EK rendeletben előírtakkal.

(20) A hely geokódolása céljából a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([11]) III. mellékletében meghatározott „statisztikai egységek” témát kell alkalmazni.

(21) Naprakésszé kell tenni az európai népesség- és lakásstatisztikák hatályos jogi keretét, biztosítva a jelenleg különálló statisztikai folyamatok integrálását egy olyan közös keretben, amely lehetővé teszi, hogy az ESR eredményesen reagáljon az Unió új információigényeire, és előmozdítsa a statisztikai újításokat. A statisztikai eredményeket fejleszteni kell, hogy azok a demográfiai, migrációs, szociális és gazdasági változások és kihívások fényében is relevánsak maradjanak, ezáltal támogatva a szakpolitikák kialakítását és a döntéshozatalt.

(22) A pontosabb, rendszeres (éves és évközi) népesség- és lakásstatisztikákat az ENSZ nép- és lakásszámlálásra vonatkozó elvei és ajánlásai szerint tízévente, az Unión belül összehangoltan végzett nép- és lakásszámlálásokból származó információkkal kell kiegészíteni. A nép- és lakásszámlálások egyedi lehetőséget kínálnak a hivatalos statisztikák megismertetésére, a működésüket és az eredményeiket tekintve egyaránt.

(23) Az uniós nép- és lakásszámlálásokat költséghatékonyabbá kell tenni, maradéktalanul kihasználva a tagállamokban bőségesen rendelkezésre álló közigazgatási adatokat, vagy innovatív módszerek és adatforrások együttesét alkalmazva, ideértve a digitális szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó új adatforrásokat is. Az említett számlálásokat a demográfiai alaphelyzet újbóli megállapítására is fel kell használni. Az ilyen új adatforrások felhasználására a 223/2009/EK rendelettel létrehozott jogi, technikai és eljárási biztosítékoknak kell vonatkozniuk.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK rendelete (2003. május 26.) a statisztikai célú területi egységek nómenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj).

([10]) A Bizottság (EU) 2018/1799 végrehajtási rendelete (2018. november 21.) a 2021. évre vonatkozó, 1 négyzetkilométeres rácshálózatra geokódolt nép- és lakásszámlálás kiválasztott jellemzőinek közzétételére irányuló ideiglenes közvetlen statisztikai intézkedések létrehozásáról (HL L 296., 2018.11.22., 19. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1799/oj).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj).

(24) A tagállamoknak és a Bizottságnak (Eurostatnak) hozzáféréssel kell rendelkezniük a lehető legszélesebb körű adatforrásokhoz, hogy magas színvonalú európai népesség- és lakásstatisztikákat állítsanak elő költséghatékony módon. E tekintetben elengedhetetlen, hogy a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok (a továbbiakban: nemzeti statisztikai hatóságok) az említett rendelet 17a. cikkével összhangban időben hozzáférhessenek a nemzeti, regionális és helyi szintű közigazgatási szervek tulajdonában lévő közigazgatási adatokhoz, és időben fel tudják használni azokat. Az épületek energiahatékonyságára vonatkozó statisztikák például előállíthatók az épületek energetikai tanúsítványainak a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([12]) szerinti kiállításával kapcsolatos közigazgatási adatok alapján. A nemzeti statisztikai hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2024/1275 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([13]) alapján kellő időben és rendszeresen hozzáférjenek az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázisokhoz. A nemzeti statisztikai hatóságokat be kell vonni a releváns közigazgatási adatforrások tervezésével és átalakításával kapcsolatos döntések meghozatalába is, hogy biztosított legyen ezen adatforrások további felhasználása a hivatalos statisztikák összeállításához.

(25) Az utóbbi években a népesség lakóhelyével, népmozgalmi eseményeivel, állampolgárságával, valamint migrációs és határokon keresztüli mozgásaival kapcsolatos, többek között a 910/2014/EU ([14]), az (EU) 2018/1724 ([15]), az (EU) 2019/817 ([16]) és az (EU) 2019/818 ([17]) európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott átfogó, uniós szintű adatbázisokat és interoperabilitási rendszereket fejlesztettek ki. Ezek az adatbázisok és rendszerek értékes információkkal szolgálnak, amelyek felhasználhatók az európai népesség- és lakásstatisztikák összeállításához és minőségbiztosításához.

(26) Ezzel összefüggésben alapvető fontosságú, hogy az uniós szintű adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó adatokat a Bizottság (Eurostat) csak statisztikai célokra használhassa fel, azzal a feltétellel, hogy szigorúan betartja az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([18]) előírt, adatvédelemre és a magánélet védelmére vonatkozó szabályokat. Ennek különösen vonatkoznia kell az (EU) 2019/817 rendelet 39. cikkének (1) bekezdésével, az (EU) 2019/818 rendelet 39. cikkének (1) bekezdésével, valamint a jelentések és statisztikák központi adattárában (CRRS) tárolt statisztikai adatokat szolgáltató rendszerek létrehozásáról szóló rendeletekkel létrehozott CRRS-ben tárolt adatokra. Különös tekintettel arra, hogy a CRRS-nek rendszerek közötti statisztikai adatokat és elemzési jelentéseket kell biztosítania szakpolitikai, működési és adatminőségi célokból, a Bizottságnak (Eurostatnak) a lehetséges mértékben együtt kell működnie a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökséggel (eu-LISA-val) a szükséges európai statisztikák szolgáltatása érdekében.

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/31/oj).

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1275 irányelve (2024. április 24.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L, 2024/1275, 2024.5.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/oj).

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 85. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(27) A magántulajdonban lévő adatok esetében hatalmas mennyiségű, a magánszervezetek által a tevékenységük eredményeként megszerzett adatokról van szó, amelyeket a nemzeti statisztikai hatóságok és a Bizottság (Eurostat) felhasználhatnának hivatalos statisztikák előállításához. Az ilyen adatokkal javulás érhető el az európai népesség- és lakásstatisztikák lefedettsége, időszerűsége és válságokra való reagálási képessége tekintetében, és lehetőség nyílik a statisztikai innovációra. Az ilyen adatok kiegészíthetik a meglévő demográfiai és migrációs statisztikákat, statisztikai innovációhoz vezethetnek, és akár korai becslések készítésére is szolgálhatnak, feltéve, hogy az adatbirtokosok jogainak és szabadságainak védelme biztosított. A nemzeti statisztikai hatóságok és a Bizottság (Eurostat) a 223/2009/EK rendelet alapján hozzáféréssel rendelkeznek az ilyen adatokhoz, és képesek azokat felhasználni, valamint együtt tudnak működni a magán adatbirtokosokkal.

(28) Az európai népesség- és lakásstatisztikák uniós szintű összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében elengedhetetlen a népességhez kapcsolódó közös fogalommeghatározások használata és harmonizált módon történő alkalmazása. Az alapnépesség egységes, harmonizált fogalmának következetes, határozott és költséghatékony bevezetése, egyúttal időszerű eredmények biztosítása érdekében lehetővé kell tenni adott esetben tudományosan megalapozott modellezési technikák és statisztikai módszerek, például életjelek alkalmazását.

(29) A legmagasabb lefedettségi minőség biztosítása érdekében a tagállamoknak becslési módszereket kell alkalmazniuk a teljes népesség pontos nemzeti szintű becslése céljából. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy becslési módszereket alkalmazzanak a részletesebb bontásokhoz, beleértve a földrajzi bontásokat is. Bizonyos becslési módszerekkel szükségszerűen együtt jár az egyes jellemzőkre, például az életkorra és a nemre vonatkozó ismeretek jelentős hiánya, például az olyan adatokon alapuló statisztikák becslése során, amelyek nem szerezhetők be közigazgatási vagy egyéb forrásokból. Amennyiben az ilyen becslési módszerek elégtelen részletességű bontást eredményeznek, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy külön kiigazítási kategóriát alkalmazzanak a népesség valamennyi releváns adatállomány tekintetében történő becslésére. Az ilyen, „ismeretlen” adatokra vonatkozó kiigazítási kategóriák alkalmazásával biztosítani lehet a szükséges rugalmasságot azokban a helyzetekben, amikor az összes rendelkezésre álló adatforrást felhasználták, és nem szerezhetők be további részletek. Külön kiigazítási kategória alkalmazása esetén a tagállamoknak ismertetniük kell módszertanukat, és a vonatkozó minőségjelentésekben meg kell indokolniuk, hogy miért alkalmaztak kiigazítási kategóriát.

(30) A tagállamoknak a Bizottság (Eurostat) által meghatározandó, megfelelő technikai formátumban, elektronikusan kell közölniük az adataikat és a metaadataikat. A nemzetközi szabványokat, például a statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványt (SDMX), valamint az Unión belül kifejlesztett statisztikai vagy technikai szabványokat, például metaadat- és validálási szabványokat vagy az európai interoperabilitási keret elveit alkalmazni kell az európai népesség- és lakásstatisztikák szempontjából releváns mértékben. Az ESR-bizottság jóváhagyta a 223/2009/EK rendelet 12. cikkében meghatározott, metaadatokra és a minőségjelentésekre vonatkozó ESR-szabványokat. Az említett szabványok várhatóan hozzájárulnak a minőségbiztosítás és a jelentéstétel e rendelet szerinti harmonizációjához, ezért be kell vezetni őket.

(31) Az európai népesség- és lakásstatisztikáknak meg kell felelniük a 223/2009/EK rendeletben a relevancia, a pontosság, az időszerűség és időbeli pontosság, a hozzáférhetőség és egyértelműség, az összehasonlíthatóság és a koherencia tekintetében meghatározott minőségértékelési szempontoknak. Az említett statisztikák minőségét az Unió igényeinek változásához igazodó mértékben javítani kell, és mechanizmusokat kell létrehozni az olyan esetleges helyzetek kezelésére, amikor az adatok minősége nem garantált. A Bizottság (Eurostat) által végzett minőségértékelés megfelelő eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni a statisztikák felhasználói számára azáltal, hogy e statisztikákhoz térítésmentes és könnyű hozzáférést biztosítanak a Bizottság (Eurostat) adatbázisain keresztül annak honlapján és kiadványaiban.

(32) Az európai népesség- és lakásstatisztikákkal összefüggésben foglalkozni kell azon adatok tartós hiányával, amelyek a nehezen elérhető népességcsoportokra, például az intézményekben élő személyekre, a fogyatékossággal élő személyekre, a hajléktalanokra, a migráns hátterű személyekre és a hontalan személyekre vonatkoznak. Annak érdekében, hogy a lehető legpontosabb képet lehessen kialakítani a társadalomról, valamint meg lehessen előzni a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket, a tagállamoknak törekedniük kell a nehezen elérhető népességcsoportok pontos lefedettségének biztosítására. Az e rendelet alapján elindított kísérleti projekteket és megvalósíthatósági tanulmányokat fel kell használni e kérdés kezelése céljából.

(33) A megfelelő, időszerű és hatékony szakpolitikák érdekében szükség van megbízható és összehasonlítható adatok megszerzésére nem, életkor és adott esetben állampolgárság, társadalmi-gazdasági helyzet, földrajzi terület és egyéb jellemzők szerinti bontásban, az EUMSZ 338. cikkében meghatározott statisztikai elvekkel, valamint az európai statisztika gyakorlati kódexével és az ESR minőségbiztosítási keretrendszerével összhangban. Az említett adatok lényegesek a népességi és lakhatási tendenciák jobb megértéséhez, az interszekcionális megkülönböztetés elleni küzdelemhez, valamint az uniós szakpolitikák, szakpolitikai célkitűzések és intézkedések – például az európai gondozási stratégiáról szóló, 2022. szeptember 7-i bizottsági közleményben meghatározott európai gondozási stratégia, a „Stratégia a fogyatékossággal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)" című, 2021. március 3-i bizottsági közleményben meghatározott, a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló európai stratégia és a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjáról szóló, 2021. június 21-i lisszaboni nyilatkozat által meghirdetett, a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformja – végrehajtásához és értékeléséhez, amelyek mindegyike nagymértékben támaszkodik a háztartásokra és családokra vonatkozó adatokra. A fogyatékosság szerinti bontást a meglévő és új közigazgatási adatforrások áttételes felhasználásával kell ösztönözni. Az adatok gyűjtése és felhasználása során teljes mértékben tiszteletben kell tartani a magánéletre és más alapvető jogokra vonatkozó uniós és nemzeti normákat, különösen, amikor kiskorúakra vonatkozó adatokról van szó. A nemek szerinti bontásnak tükröznie kell a tagállamokban rendelkezésre álló adatokat. Egyes tagállamokban a személyeknek jelenleg lehetőségük van egy harmadik – gyakran semleges – nem jogi bejegyzésére. Ez a rendelet nem érinti az ilyen elismerést lehetővé tevő, vonatkozó nemzeti szabályokat.

(34) A 223/2009/EK rendelet szabályokat tartalmaz a tagállamokból származó adatok Bizottság (Eurostat) részére történő szolgáltatására és felhasználására vonatkozóan, a bizalmas adatok továbbítását és védelmét illetően is. Az e rendelet értelmében hozott intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a bizalmas adatokat az említett rendelet 21. és 22. cikke szerint kizárólag statisztikai célokból szolgáltassák és használják fel.

(35) A Bizottságnak (Eurostatnak) tiszteletben kell tartania a tagállamok által a 223/2009/EK rendelet szerint szolgáltatott statisztikai adatok bizalmas jellegét. Az e rendelet szerint gyűjtött népességstatisztikákat illetően harmonizált megközelítést kell kialakítani az európai szintű statisztikai összesítések magas színvonalának biztosítása és a bizalmas adatok statisztikai eredményekben való nyilvánosságra hozatalának elkerülése érdekében, a lehető legnagyobb mértékben elkerülve az adatok elfedését.

(36) A nemzeti szinten rendelkezésre álló adatforrások nem mindig tudják pontosan megragadni a személyek Unión belüli szabad mozgásával, a személyek népmozgalmi eseményekhez kapcsolódó, határon átnyúló szolgáltatásokhoz való hozzáférésével, valamint a személyek elsődleges, üdülési célú vagy másodlagos szálláshelyként használt lakóingatlan Unión belüli vásárlásához és tulajdonlásához való jogának gyakorlásával kapcsolatos jelenségeket. Emellett aszimmetria tapasztalható a kétoldalú migrációs áramlásokban, és nehézségekbe ütközik a népességcsoportok mérése, például a migráns, hajléktalan vagy hontalan népességcsoportok körében. Ezért a népesség- és migrációs statisztikák összeállítása és e statisztikák minőségének biztosítása céljából történő adatmegosztást meg kell erősíteni, és szintén adatforrásnak kell tekinteni. E megerősített adatmegosztásnak a vonatkozó adatok széles körére ki kell terjednie, beleértve a statisztikai egységek azonosítását egyértelműen – sem közvetlenül, sem közvetve – lehetővé nem tevő adatokat is. Lehetővé kell tenni, hogy az említett megerősített adatmegosztás az esetlegesen statisztikai titoktartási kötelezettségek hatálya alá tartozó adatokra is kiterjedjen. A tagállamoknak a saját érdekükben és a többi tagállam érdekében részt kell venniük az adatmegosztási tevékenységekben, köztük az innovatív, biztonságos megoldások értékelésére irányuló kísérleti projektekben. A Bizottságnak (Eurostatnak) emellett biztonságos infrastruktúrát kell kiépítenie, hogy megkönnyítse az ilyen adatmegosztást, egyúttal gondoskodva az adatvédelemhez szükséges valamennyi óvintézkedésről.

(37) Bizalmas adatok kizárólag az ilyen adatok megosztása szükségességének indokolásával ellátott kérelem alapján, a 223/2009/EK rendelet V. fejezetének megfelelően oszthatók meg.

(38) Az ESR-en belül a határokon átnyúló statisztikák minőségével kapcsolatos problémák –például a mozgás szabadságát élvező, az Unióban lakóhellyel rendelkező személyek kettős számlálása – enyhítésére irányuló, együttműködésen alapuló erőfeszítésekhez hosszabb távon fel kell használni például a 910/2014/EU rendelettel uniós szinten létrehozott egységes digitális azonosítókat.

(39) Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([19]), az (EU) 2018/1725 rendeletet, valamint a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([20]). Az említett jogalkotási aktusok saját hatályukon belül alkalmazandók a személyes adatok e rendelet szerinti kezelésére, figyelembe véve azt a tényt, hogy a közérdekű statisztikai célból kezelt személyes adatok – a statisztikai adatok bizalmas kezelésének elvére is figyelemmel – bizalmas statisztikai adatok. Ezért az ilyen adatok csak statisztikai célokra használhatók fel, és soha nem használhatók fel egy adott természetes személyre vonatkozó intézkedések vagy döntések meghozatalához. A személyes adatok e rendelet szerinti, statisztikai célú kezelésére, megosztására és archiválására lehetőség szerint anonimizált vagy álnevesített adatokat kell használni az (EU) 2016/679 rendelet 89. cikke és az (EU) 2018/1725 rendelet 13. cikke értelmében elfogadott biztosítékok garantálása érdekében. Személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet vagy az (EU) 2018/1725 rendelet alapján történő kezelése esetén maradéktalanul alkalmazni kell a jogszerűség, a tisztességesség, az átláthatóság és a pontosság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a korlátozott tárolhatóság, valamint az integritás és bizalmas jelleg elvét. Hasonlóképpen, alkalmazni kell a 223/2009/EK rendelet 2. cikkében meghatározott és az európai statisztika gyakorlati kódexében részletesebben kidolgozott statisztikai elveket.

(40) Az európai népesség- és lakásstatisztikákat folyamatosan fejleszteni kell a változó szakpolitikai prioritások következtében újonnan felmerülő adatigények, valamint az Unión belüli demográfiai, migrációs, társadalmi vagy gazdasági helyzet változásainak figyelembevétele érdekében. A Bizottságnak (Eurostatnak) kísérleti projekteket kell végrehajtania és megvalósíthatósági tanulmányokat kell készítenie, hogy adott esetben értékelje az érintett kiigazítások megvalósíthatóságát, és figyelembe kell vennie olyan szempontokat, mint a tagállamok költségei és adminisztratív terhei, valamint a megfelelő adatforrások rendelkezésre állása. A Bizottságnak az említett projektek végrehajtása és tanulmányok elkészítése során biztosítania kell azok uniós szintű reprezentativitását, tükrözve ugyanakkor a tagállamok közötti eltéréseket. A Bizottságnak a tagállamokkal együttműködve értékelnie kell az említett projektek és tanulmányok eredményeit.

(41) A demográfiai, gazdasági és társadalmi tendenciák, a technológiai fejlődés, valamint a jól célzott szakpolitikák kellő időben történő kialakítása iránti igény figyelembevétele érdekében, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusok útján módosítsa az európai népesség- és lakásstatisztikák tárgyát képező részletes témák jegyzékét, továbbá meghatározza a kiegészítő statisztikai adatgyűjtés céljából a tagállamok által szolgáltatandó információkat. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ([21]) megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(42) Az európai statisztikáknak a tényeken alapuló döntéshozatal létfontosságú részeként betöltött fontos szerepét tükrözi az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és terjesztésére irányuló, az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([22]) által létrehozott programozási és finanszírozási keret (a továbbiakban: Egységes piac program). A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy pénzügyi támogatást kérjenek az Egységes piac programból, valamint az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([23]) létrehozott Technikai Támogatási Eszközből az említett eszközök célkitűzéseivel és szabályaival összhangban, nemzeti statisztikai rendszereik kiigazítása, a statisztikák módszertanának és adatminőségének javítása, valamint az e rendelet szerinti valamennyi kiegészítő adatgyűjtés tervezése és végrehajtása céljából.

([19]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([21]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/690/oj).

([23]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj).

(43) Az (EU, Euratom) 2024/2509 ([24]) és a 883/2013/EU, Euratom ([25]) európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2988/95/EK, Euratom ([26]), a 2185/96/Euratom, EK ([27]) és az (EU) 2017/1939 ([28]) tanácsi rendelet értelmében az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Továbbá, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészséget az (EU) 2017/1939 rendelet felhatalmazza arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([29]) értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet értelmében minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

(44) Az adatokra és metaadatokra vonatkozó követelményeknek, az adatok és metaadatok szolgáltatására szolgáló technikai formátumoknak és eljárásoknak, valamint a minőségjelentések tartalmának és felépítésének meghatározására tekintettel e rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([30]) megfelelően kell gyakorolni.

(45) Ha e rendelet vagy az aszerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok végrehajtása valamely tagállam nemzeti statisztikai rendszerében jelentős kiigazításokat tenne szükségessé, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy kellően indokolt esetekben és korlátozott időtartamra eltéréseket engedélyezzen az érintett tagállamok számára.

(46) mivel e rendelet célját, nevezetesen az európai népesség- és lakásstatisztikák rendszeres előállítását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban következetességi és összehasonlíthatósági okokból e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(47) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos 2023. március 16-án véleményt ([31]) nyilvánított.

(48) Az ESR-bizottsággal konzultációra került sor,

([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2059 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([26]) A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([27]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([28]) A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([29]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([31]) HL C 123., 2023.4.5., 9. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet közös jogi keretet hoz létre az európai népesség- és lakásstatisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „állampolgárság”: egy személy és egy állam között, a nemzeti jognak megfelelően születés vagy honosítás útján – akár nyilatkozat, akár választás, házasságkötés vagy örökbefogadás révén, vagy más módon – létrejött sajátos jogi kötelék;

2. „szokásos lakóhely”: az a hely, ahol a személy rendszerint napi pihenőidejét tölti, tekintet nélkül a kikapcsolódás, üdülés, barát- és rokonlátogatás, üzleti tevékenység, orvosi kezelés vagy vallásos zarándoklat céljából való ideiglenes távollétekre, feltéve, hogy az adott személy:

   a) a referencia-időpontig bezárólag tartó 12 hónap nagy részében ezen a helyen élt; vagy

   b) a referencia-időpontig bezárólag tartó 12 hónap során érkezett erre a helyre, és szándéka szerint vagy várhatóan az érkezés napjától számított legalább 12 hónap nagy részében ott tartózkodik;

3. „életjelek”: olyan információ, amely arra utal, hogy egy személy ténylegesen az adott területen tartózkodik, és ott szokásos lakóhellyel rendelkezik, amely információt bármely megfelelő forrásból vagy ezek kombinációjából be lehet szerezni, ideértve az érintett személyre vonatkozó digitális nyomokat is;

4. „nemzetközi migráció”: az az esemény, amely során egy személy – akinek a korábbi szokásos lakóhelye másik tagállamban vagy harmadik országban volt – az egyik tagállam vagy egy harmadik ország területén szokásos lakóhelyet létesít;

5. „bevándorló”: az a személy, aki a referencia-időszakban nemzetközi migráción esett át az adatszolgáltató tagállam területén új szokásos lakóhelyének létesítése céljából;

6. „kivándorló”: az a személy, aki a referencia-időszakban nemzetközi migráción esett át az adatszolgáltató tagállam területén kívül új szokásos lakóhelyének létesítése céljából, miután előzőleg az adatszolgáltató tagállam területén rendelkezett szokásos lakóhellyel;

7. „belföldi migráció”: az az esemény, amely során egy személy az adatszolgáltató tagállam területén belül változtatja meg szokásos lakóhelyét;

8. „nehezen elérhető népességcsoportok”: olyan személyekből álló csoportok, akiknek a statisztikai adatgyűjtésbe történő teljes és reprezentatív jellegű bevonását vagy annak keretében történő azonosítását valós vagy vélt akadályok gátolják, vagy az ilyen csoportok lefedettségének hiánya, vagy az azonosításukra szolgáló sajátos jellemzők hiánya miatt;

9. „lakóegység”: egy vagy több személy lakóhelyéül szolgáló ideiglenes vagy állandó építmény, menedék vagy szálláshely, függetlenül attól, hogy azt emberi lakhatásra tervezték vagy szánták-e;

10. „különálló helyiségek”: falakkal körülvett, tető vagy mennyezet által fedett helyiségek, ahol egy vagy több személy is lakhat más személyektől elkülönülve;

11. „önálló helyiségek”: az utcáról, lépcsőházból, átjárón keresztül, egy folyosóról vagy egy telekről közvetlenül megközelíthető helyiségek;

12. „hagyományos lakás”: helyhez kötött, szerkezetileg különálló helyiségek és önálló helyiségek, amelyeket állandó emberi lakhatás céljára terveztek, és amelyek a referencia-időpontban szokásos lakóhelyként használatban vannak, nem lakottak vagy másodlagos vagy szezonális lakóhelyül szolgálnak;

13. „lakhatásra szánt épület”: egy vagy több hagyományos lakásból álló, vagy intézményi vagy kollektív lakhatásra szánt, állandó építmény;

14. „háztartás”: a lakóegységen osztozó két vagy több személyből álló csoport, vagy egy olyan személy, aki másik háztartásnak nem tagja;

15. „intézmény”: olyan kollektív lakóegységek, amelyek célja személyek egy csoportja számára hosszú távú lakhatás és a mindennapi életükhöz szükséges szolgáltatások biztosítása;

16. „család”: az idő legnagyobb részében közös háztartásban élő, szülői kapcsolat, vagy házasság, bejegyzett vagy nem bejegyzett élettársi kapcsolat révén egymáshoz kötődő két vagy több személyből álló csoport;

17. „közigazgatási nyilvántartás”: nem statisztikai forrás – amely általában egy közjogi szerv által vezetett nyilvántartás – által elsősorban nem statisztika készítése céljából létrehozott adatok összessége;

18. „tárgykör”: adott témákra vonatkozó egy vagy több adatállomány;

19. „téma”: a statisztikai egységekről gyűjtendő információk tartalma; mindegyik téma egy vagy több részletes témát foglal magában;

20. „részletes téma”: a statisztikai egységekről egy adott témához kapcsolódóan gyűjtendő információk részletes tartalma; minden részletes téma egy vagy több változót fed le;

21. „adatállomány”: egy vagy több, strukturált formába rendezett változó;

22. „nép- és lakásszámlálás”: az e rendelet alapján szolgáltatandó, tízévenkénti részletes adatállományok és metaadatok;

23. „statisztikai egység”: olyan egyedekből – nevezetesen személyekből, tárgyakból vagy eseményekből – álló sokaság egy tagja, amelyekről adatokat gyűjtenek és statisztikákat állítanak össze;

24. „változó”: egy adott statisztikai egység olyan jellemzője, amely egynél több értékkészletet vehet fel;

25. „bontás”: előre meghatározott, különálló, kimerítő és egymást kölcsönösen kizáró értékkészlet, amely a statisztikai egységeket jellemző valamely változóhoz rendelhető;

26. „nemzeti szint”: valamely tagállam területére vonatkozó szint;

27. „regionális szint” vagy „NUTS 3”: az 1059/2003/EK rendeletben meghatározott 3. NUTS-szint;

28. „helyi szint” vagy „LAU”: az 1059/2003/EK rendeletben meghatározott helyi közigazgatási egység szintje;

29. „rácsszint”: az 1059/2003/EK rendelet 4a. cikke alapján naprakészen tartott és közzétett statisztikai rács;

30. „keret”: bármilyen jegyzék, anyag vagy eszköz, amely körülhatárolja és azonosítja a célsokaság elemeit, és amely a felhasználásától függően hozzáférést biztosít az elemekhez, illetve megadja kiegészítő jellemzőiket;

31. „referencia-időpont”: az az időpont, amelyre a statisztika vonatkozik;

32. „referencia-időszak”: az az időtartam, amelyre az eseményekről szóló statisztika vonatkozik;

33. „referenciaidő”: egy referencia-időpont vagy egy referencia-időszak attól függően, hogy a statisztika eseményekre vagy egyéb statisztikai egységekre vonatkozik-e;

34. „metaadatok”: olyan információk, amelyek a statisztikák felhasználásához és értelmezéséhez szükségesek, és amelyek strukturált módon írnak le adatállományokat;

35. „előzetesen ellenőrzött adatállományok”: a tagállamok által közös validálási szabályok alapján ellenőrzött adatállományok.

3. cikk

Alapnépesség

(1) E rendelet alkalmazásában az alapnépesség a referencia-időpontban az Unión belül valamely tagállam nemzeti szintű, regionális szintű, helyi szintű vagy rácsszintű, meghatározott területi egységében szokásos lakóhellyel rendelkező összes személyből áll.

(2) Az alapnépesség magában foglal minden, szokásos lakóhellyel rendelkező személyt, függetlenül az állampolgárságuktól és függetlenül attól, hogy hontalanok vagy korábban azok voltak-e.

(3) Nem tartoznak az alapnépességbe azok a személyek, akiknek a szokásos lakóhelye a születési helyükre és állampolgárságukra való tekintet nélkül az érintett tagállam területén kívül található, tekintet nélkül arra, hogy családi, társadalmi, gazdasági vagy tulajdoni kapcsolatok fűzik-e az adott személyt az említett tagállamhoz.

(4) Ha egy személy nem rendelkezik szokásos lakóhellyel, akkor az említett személy szokásos lakóhelyének azt a helyet kell tekinteni, ahol a referencia-időpontban az adott személy tartózkodik.

(5) A tagállamok a szokásos lakóhely e rendeletben megállapított fogalommeghatározását alkalmazzák az e rendelet alapján a Bizottság (Eurostat) részére szolgáltatott összes adatállomány esetében, valamint a nemzeti szinten, a regionális szinten, a helyi szinten és a rácsszinten, a mellékletben meghatározottak szerint.

(6) A szokásos lakóhely fogalommeghatározásának alkalmazásakor a tagállamok az alábbiakat használják:

a) egy vagy több, a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt adatforrás;

b) e cikk (1)–(4) bekezdésével összhangban az alapnépesség pontos gyakorlati alkalmazását biztosító, a 11. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó becslési módszerek, például életjelek, valamint más, tudományosan megalapozott, jól dokumentált és nyilvánosan elérhető statisztikai becslési módszerek – figyelembe véve a nemzetközi ajánlásokat és a legjobb gyakorlatokat – a referencia-időponttal végződő 12 hónap nagy részében a feltételezett szokásos lakóhelyen való tényleges tartózkodás tekintetében történő kiigazításhoz, valamint azon személyek számának megbecsléséhez, akik szándékuk szerint vagy várhatóan az érkezés napjától számított 12 hónap nagy részében az adott helyen tartózkodnak.

(7) A Tanácson belüli minősített többségi szavazás céljából a Bizottság adatokat bocsát a Tanács rendelkezésére a tagállamoknak az egyes referenciaévek végére vonatkozó teljes népességéről, a Bizottság (Eurostat) által a referenciaévet követő naptári év szeptember 30-ig közzétettek szerint. A Bizottság az említett adatokat a tagállamok által a mellékletben meghatározott adatállományban továbbított információk alapján, valamint a 7. cikk (3) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerint és a 7. cikk (3) bekezdésének második és harmadik albekezdésével összhangban a tagállamok által továbbított esetlegesen felülvizsgált adatállományok alapján bocsátja rendelkezésre, amennyiben a tagállamok az említett adatállományokat a referenciaévet követő naptári év szeptember 1-je előtt továbbítják.

4. cikk

Statisztikai egységek

Az e rendelet szerinti statisztikákat az alábbi statisztikai egységekre kell összeállítani:

a) személyek;

b) népmozgalmi események;

c) családok;

d) háztartások;

e) lakhatásra szánt épületek;

f) lakóegységek, beleértve az intézményeket is;

g) hagyományos lakások.

5. cikk

A statisztikákra vonatkozó követelmények

(1) Az európai népesség- és lakásstatisztikáknak az alábbi tárgykörökre kell kiterjedniük:

a) demográfia;

b) lakáskörülmények;

c) családok és háztartások.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt tárgykörökre vonatkozó statisztikákat adatállományokba kell rendezni a témák és részletes témák jegyzékének, valamint a hozzájuk tartozó periodicitásnak, referenciaidőknek, adattovábbítási határidőknek és területi szinteknek megfelelően, a mellékletben meghatározottak szerint. Amennyiben a statisztikai egység a „személy", az adatállományokat legalább nem és életkor szerint le kell bontani, kivéve a melléklet 1. lábjegyzetében meghatározottak szerint.

Az épületek energiával kapcsolatos jellemzőinek részletes témájára vonatkozóan az épületek energiahatékonyságára vonatkozó adatok továbbításának az adott tagállamnak az (EU) 2024/1275 irányelv 22. cikke alapján létrehozott, az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázisában rendelkezésre álló adatokra kell korlátozódniuk.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a részletes témák mellékletben meghatározott jegyzékének módosítása céljából. Amennyiben egy felhatalmazáson alapuló jogi aktus új részletes témát vezet be, az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus kiterjedhet a vonatkozó periodicitásra, referenciaidőre, továbbítási határidőre és területi szintre is. Az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat a vonatkozó referenciaidő kezdetét megelőzően legalább 18 hónappal kell elfogadni.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó, e cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazásának gyakorlása során a Bizottság biztosítja, hogy:

a) a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kellően indokoltak legyenek, és ne rójanak jelentős többletterhet vagy -költséget a tagállamokra vagy a válaszadókra;

b) elkészítsék, illetve elvégezzék a 13. cikkben említettek szerinti megvalósíthatósági tanulmányokat vagy kísérleti projekteket, és azok eredményeit figyelembe vegyék bármely felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a Bizottság (Eurostat) részére továbbítandó adatállományok és metaadatok meghatározása céljából. E végrehajtási jogi aktusoknak az alábbiakat kell meghatározniuk:

a) a változók, valamint technikai előírásaik és bontásuk felsorolása, feltéve, hogy a területi bontások nem részletesebbek, mint a mellékletben meghatározott területi szintek;

b) a statisztikai egységek és a metaadatok részletes leírása;

c) az alkalmazandó statisztikai osztályozások;

d) az adatállományok és a metaadatok továbbítására vonatkozó technikai formátumok, valamint szükség esetén és indokolt esetben további előírások;

e) a 11. cikk (2) bekezdésében említett külön kiigazítási kategóriákra vonatkozó technikai előírások.

(6) Mielőtt a Bizottság az e cikk (5) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktust fogad el, értékeli az (EU) 2019/1700 rendelet alapján már összegyűjtött, személyekre és háztartásokra vonatkozó statisztikákat. Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság megindokolja az említett rendelet alapján már összegyűjtött bármely változó, illetve bontás felvételét. Az említett végrehajtási jogi aktusok nem írhatják elő olyan adatok közlését, amelyeket jellegüknél fogva csak közvetlenül egyénektől lehet begyűjteni.

(7) Az e cikk (5) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat legalább 18 hónappal a vonatkozó referenciaidő előtt kell elfogadni, kivéve az alábbiak vonatkozásában:

a) a 6. cikk (5) bekezdésében meghatározottak szerinti első referenciaidők, amelyek esetében a végrehajtási jogi aktusokat a vonatkozó referenciaidő kezdete előtt legalább 12 hónappal kell elfogadni; és

b) a nép- és lakásszámlálás, amelynek esetében a végrehajtási jogi aktusokat legalább 24 hónappal a referencia-időpont évének kezdete előtt kell elfogadni.

A Bizottság biztosítja, hogy az említett végrehajtási jogi aktusok ne rójanak jelentős többletterhet vagy -költséget a tagállamokra vagy a válaszadókra.

(8) El kell készíteni, illetve el kell végezni a 13. cikkben említettek szerinti megvalósíthatósági tanulmányokat vagy kísérleti projekteket, és azok eredményeit megfelelően értékelni kell és figyelembe kell venni az e cikk (5) bekezdésének a) pontjában említett adatbontások bármely módosítását megelőzően.

(9) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikkel összhangban olyan, az e rendeletet kiegészítő felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a tagállamok által legfeljebb három referenciaévre vonatkozóan szolgáltatandó információkat, feltéve, hogy e rendelet hatálya keretében további adatok gyűjtését tartják szükségesnek olyan további statisztikai adatigények kielégítése céljából, amelyek másként nem teljesíthetők. Az e bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok különösen nem keletkeztethetnek kötelezettséget új statisztikai felmérés elvégzésére.

Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak az alábbiakat kell meghatározniuk:

a) a mellékletben meghatározott tárgykörökkel és témákkal kapcsolatos, e bekezdés értelmében lefedendő részletes témák és az említett további statisztikai adatigények okai;

b) az a) pontban említett részletes témákkal kapcsolatban a periodicitás, a referenciaidők, a továbbítási határidők és a területi szintek.

Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok nem alkalmazandók a 2030 előtti referenciaidőkre és minden további adatgyűjtés referenciaidői között legalább két évet kell, hogy előírjanak. Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok nem vezethetnek be olyan statisztikai követelményeket, amelyek a 6. cikk (2) bekezdésében említett referenciaévekbe eső referenciaidőkre vonatkoznak.

El kell készíteni, illetve el kell végezni a 13. cikkben említettek szerinti megvalósíthatósági tanulmányokat vagy kísérleti projekteket, és azok eredményeit figyelembe kell venni a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok e bekezdés első albekezdése alapján történő elfogadása előtt.

(10) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a (9) bekezdésben említett további információk, valamint a releváns metaadatok meghatározása céljából. Az említett végrehajtási jogi aktusoknak az alábbiakat kell meghatározniuk:

a) a változók, valamint technikai előírásaik és bontásuk felsorolása, feltéve, hogy a területi bontások nem részletesebbek, mint az e cikk (9) bekezdése második albekezdésének b) pontjában említett, vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott területi szintek;

b) a statisztikai egységek és a metaadatok részletes leírása;

c) az alkalmazandó statisztikai osztályozások;

d) az adatállományok és a metaadatok továbbítására vonatkozó technikai formátumok, valamint szükség esetén és indokolt esetben további előírások.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében, legkésőbb a releváns referenciaidő kezdete előtt 18 hónappal kell elfogadni.

El kell készíteni, illetve el kell végezni a 13. cikkben említettek szerinti megvalósíthatósági tanulmányokat vagy kísérleti projekteket, és azok eredményeit figyelembe kell venni bármely végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt.

(11) Az e cikk (4) bekezdésének b) pontjában, (8) bekezdésében, (9) bekezdésének negyedik albekezdésében és (10) bekezdésének harmadik albekezdésében említett tanulmányokat vagy projekteket a 14. cikkel összhangban kell finanszírozni.

6. cikk

Periodicitás és referenciaidők

(1) A tagállamok negyedévente, évente és többévente, valamint a nép- és lakásszámlálás keretében tízévente állítanak elő európai népesség- és lakásstatisztikákat.

(2) Az 1-re végződő évek a tízévenkénti nép- és lakásszámlálás referenciaévei.

(3) Az 1-re, 5-re és 8-ra végződő évek a többévenkénti statisztikák referenciaévei.

(4) A periodicitást és a referenciaidőt mindegyik részletes téma esetében a melléklet tartalmazza.

(5) 2027. december 31. az első referencia-időpont, amelyre vonatkozóan éves statisztikákat kell szolgáltatni a „népességállomány" témában. 2031. december 31. az első referencia-időpont, amelyre vonatkozóan tízévenkénti statisztikákat kell szolgáltatni. Egy tagállam az épületek energiahatékonyságára vonatkozó adatokat első alkalommal legkésőbb 24 hónappal azon időpontot követően továbbítja, amikor az (EU) 2024/1275 irányelv 22. cikkével összhangban az adott tagállamban rendelkezésre áll az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázis. 2028. az első referenciaidő, amelyre vonatkozóan az egyéb statisztikákat szolgáltatni kell e rendelet alapján.

7. cikk

A Bizottság részére továbbítandó adatállományok és metaadatok

(1) A tagállamok a mellékletnek megfelelően a Bizottság (Eurostat) által meghatározandó technikai formátumot használva előzetesen ellenőrzött adatállományokat és metaadatokat továbbítanak a Bizottság (Eurostat) részére. Az adatállományokat és a metaadatokat egyablakos ügyintézési szolgáltatáson keresztül kell továbbítani a Bizottság (Eurostat) részére.

(2) Ha a tagállamok az e rendeletben előírt adatállományokat nemzeti szinten a mellékletben vagy az 5. cikk (9) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott továbbítási határidők előtt teszik közzé, akkor a tagállamoknak az említett adatállományokat indokolatlan késedelem nélkül, de minden esetben a nemzeti közzététel napjától számított 30 naptári napon belül vagy a mellékletben vagy az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott továbbítási határidőig – attól függően, hogy melyik a korábbi – kell a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsátaniuk.

(3) A tagállamok az alábbiakat továbbítják a Bizottság (Eurostat) részére:

a) felülvizsgált adatállományok és metaadatok, ha az e rendeletben előírt adatállományok eredeti átadása után felülvizsgálatot végeznek;

b) az érintett idősorra vonatkozóan felülvizsgált adatállományok és metaadatok, ha az e rendelet alkalmazása előtt a Bizottság (Eurostat) részére átadott adatállományok felülvizsgálaton esnek át.

A tagállamoknak az e bekezdés első albekezdésében említett, felülvizsgált adatállományokat és metaadatokat a felülvizsgálattól számított 14 naptári napon belül kell továbbítaniuk a Bizottság részére, a 11. cikk szerinti minőségjelentéssel együtt.

A tagállamok indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a Bizottságot az adatállományok vagy metaadatok e bekezdésben említettek szerinti felülvizsgálatára vonatkozó valamennyi döntésről.

8. cikk

Adatforrások és módszerek

(1) A tagállamok és a Bizottság (Eurostat) az alábbi adatforrások közül egyet vagy többet használnak, amennyiben az ilyen adatforrások lehetővé teszik a 11. cikkben megállapított minőségi követelményeknek megfelelő statisztikák előállítását:

a) közigazgatási adatforrások;

b) statisztikai felmérések vagy egyéb statisztikai adatgyűjtések;

c) egyéb források, ideértve a magántulajdonban lévő adatokat is;

d) az európai statisztikai rendszerben (a továbbiakban: ESR) a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok – beleértve más tagállamok említett hivatalait és hatóságait is –, valamint az említett hivatalok és hatóságok és a Bizottság (Eurostat) közötti adatmegosztásból származó adatok felhasználása.

(2) Abban az esetben, ha valamely nemzeti statisztikai hivatal vagy a Bizottság (Eurostat) által egy magán adatbirtokostól a 223/2009/EK rendelettel összhangban bekért adatok az e cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett adatforrásokból származó személyes adatok, az említett bekérésnek az e rendelet mellékletében meghatározott tárgykörök és témák körébe tartozó vagy a 3. cikk (6) bekezdésének b) pontja szerinti statisztikai becslési módszerekhez szükséges személyesadat-kategóriákra kell korlátozódnia.

(3) A tagállamok törekednek az innovatív források és módszerek folyamatos kidolgozására, valamint azoknak az e rendelet alapján összeállított statisztikák javítása céljából való felhasználására, amennyiben azok lehetővé teszik a 11. cikkben megállapított minőségi követelményeknek megfelelő statisztikák előállítását.

(4) Az e rendelet szerint összeállított statisztikáknak statisztikailag megbízható és alaposan dokumentált módszereken kell alapulniuk, figyelembe véve a nemzetközi ajánlásokat és legjobb gyakorlatot – például az életjelekre vonatkozóan –, és a szokásos lakóhellyel rendelkező népességre vonatkozó statisztikák tagállamokban történő összeállításához alkalmazott egyéb, tudományosan megalapozott statisztikai becslési módszereket.

9. cikk

A közigazgatási adatokhoz való időben történő hozzáférés és azok felhasználása

(1) A 223/2009/EK rendelet 17a. cikke értelmében az e rendelet alkalmazása szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért felelő nemzeti közjogi és részben közjogi szervek kellő időben és megfelelő gyakorisággal lehetővé teszik az adatok felhasználását a statisztikák e rendeletben meghatározott határidőkön belüli és az e rendeletben meghatározott egyedi minőségi követelményeknek megfelelően történő előállításának és továbbításának lehetővé tétele érdekében. A 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok, valamint a közigazgatási nyilvántartásokért felelős nemzeti közjogi és részben közjogi szervek az említett nyilvántartásokhoz való időben történő és térítésmentes hozzáférés biztosítása érdekében létrehozzák a szükséges együttműködési mechanizmusokat.

(2) Az épületek energiával kapcsolatos jellemzőinek részletes témájára vonatkozó statisztikák előállítása céljából az (EU) 2024/1275 irányelvvel összhangban a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok számára lehetővé kell tenni az időben történő és rendszeres hozzáférést az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázisokhoz, és lehetővé kell tenni számukra az említett adatbázisokból származó közigazgatási adatok felhasználását.

(3) A népesség nemek szerinti bontása céljából a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok a nemzeti közigazgatási adatforrásokban rendelkezésre álló információkat használják fel.

(4) E rendelet alkalmazásában a Bizottság (Eurostat) számára lehetőséget kell biztosítani, hogy kérésre időben hozzáférjen az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott, többek között a 910/2014/EU és az (EU) 2018/1724 rendelet alapján létrehozott adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó releváns adatokhoz és metaadatokhoz, valamint a jelentések és statisztikák központi adattárában (CRRS) tárolt statisztikai adatokhoz, és felhasználja azokat. A Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai ügynökség (eu-LISA) által kezelt interoperábilis nagyméretű IT-rendszerekből származó, a CRRS-ben található adatokhoz való hozzáférést, összhangban az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/818 rendelettel, valamint azon rendszerek létrehozásáról szóló rendeletekkel, amelyek statisztikai adatait a CRRS-ben tárolják. E célból a Bizottság (Eurostat) további együttműködést folytat a releváns uniós szervekkel és ügynökségekkel, hogy – lehetőség szerint az uniós jog alapján – meghatározzák az európai népesség- és lakásstatisztikákhoz szükséges egyedi statisztikai adatokat és metaadatokat, a szolgáltatásukra vonatkozó operatív szabályokat és a szükséges kísérő fizikai és logikai óvintézkedéseket.

10. cikk

Az országok és a területek jegyzékei

(1) Ha az adatállományok ország vagy terület szerinti információkat tartalmaznak, a tagállamok külön bontásokat használnak e rendelet alkalmazásában.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, hogy meghatározza vagy naprakésszé tegye az országok és a területek jegyzékeit, amelyek az e rendelet szerint összeállított statisztikák bontásaira vonatkoznak. Az említett végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az országok vagy területek bontási kategóriáinak több mint 25 %-át módosító végrehajtási jogi aktusok legkorábban a hatálybalépésüktől számított 18 hónappal alkalmazhatók.

11. cikk

Minőségi követelmények és minőségjelentések

(1) A tagállamok megteszik a továbbított adatállományok és metaadatok minőségének biztosításához szükséges intézkedéseket, a következők értékelése és nyomon követése révén:

a) a felhasznált adatforrások minősége;

b) a 3. cikk (6) bekezdésével összhangban biztosított népességlefedettség teljessége és pontossága, különös tekintettel a nehezen elérhető népességcsoportokra.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 8. cikkben meghatározott források és módszerek felhasználásával nyert adatok pontos becslést adjanak a népességről a 3. cikknek megfelelően.

Az adatoknak a 3. cikk (6) bekezdés alapján történő lefedettségi minőségét a tagállamoknak meg kell erősíteniük és részletesen ismertetniük kell az e cikk (6) bekezdése szerinti kísérő metaadatokban és minőségjelentésekben.

A tagállamok a teljes népességre vonatkozóan a 3. cikk (6) bekezdésének b) pontjával összhangban nemzeti szinten elvégzett és a minőségjelentésekben ismertetett becslési módszereket alkalmazzák a 3. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett források alapján előállított, „a személy alapvető jellemzői”, „a személy társadalmi-gazdasági jellemzői” és „a személy háztartási helyzete” részletes témákra vonatkozó valamennyi adatkészlet kiigazítására.

A tagállamok ezeket a becslési módszereket további részletes bontásokhoz is felhasználhatják. E célból a tagállamok külön kiigazítási kategóriát alkalmazhatnak.

(3) E rendelet alkalmazásában a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett minőségértékelési szempontokat kell alkalmazni.

(4) A tagállamok megfelelő és hatékony intézkedéseket hoznak az alábbiak érdekében:

a) az e rendelet céljaira alkalmas és az (EU) 2019/1700 rendelet 12. cikkének alkalmazása céljából felhasználható keretek meghatározása;

b) a személyek Unión belüli szabad mozgásával és – a lehetséges mértékig – a népmozgalmi eseményekhez kapcsolódó, határon átnyúló szolgáltatások személyek általi, Unión belüli igénybevételével, valamint a személyek határokon átnyúló, Unión belüli ingatlanvásárlási, -tulajdonlási és -használati jogával kapcsolatosan felmerülő esetleges alulszámlálási vagy kettős számlálási kockázatok – többek között például egységes digitális azonosítók használata révén történő – elkerülése;

c) az alulszámlálás vagy kettős számlálás esetleges kockázatának elkerülése, és a migrációs áramlások jobb összehasonlíthatóságának biztosítása.

(5) A Bizottság (Eurostat) értékeli az előírásokkal kapcsolatos metaadatok és a továbbított adatok minőségét, arra is figyelmet fordítva, hogy azokat a Bizottság (Eurostat) honlapján felhasználóbarát módon tegye közzé.

(6) A tagállamok első alkalommal 2030. december 31-ig, azt követően pedig minden 0-ra, 3-ra és 7-re végződő évben december 31-ig minőségjelentést nyújtanak be a Bizottság (Eurostat) részére, amelyben ismertetik a releváns időszak során szolgáltatott statisztikák minőségét és a releváns időszak során szolgáltatott adatállományokhoz alkalmazott statisztikai folyamatokat. Az említett minőségjelentések információkat tartalmaznak a felhasznált adatforrásokról és módszerekről, a fogalmak és fogalommeghatározások alkalmazásáról és ezzel összefüggésben a kiválasztott adatforrások minőségére gyakorolt esetleges hatásokról, az adatok felülvizsgálatáról, valamint annak okairól és hatásairól, továbbá az adatfelfedés elleni védelem módszereiről. A minőségjelentések részletezik továbbá, hogy a tagállamok miként alkalmazták az (1) bekezdésben említett intézkedéseket, és hogyan teljesültek a (3) bekezdésben említett minőségértékelési szempontok.

(7) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e cikk (6) bekezdésében említett minőségjelentésekkel kapcsolatos gyakorlati intézkedések és az említett minőségjelentések tartalmának meghatározásáról. E végrehajtási jogi aktusok nem róhatnak jelentős többletterhet vagy -költséget a tagállamokra. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(8) Az e cikk (7) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokban előírt jelentős kiigazítások a 14. cikk szerinti pénzügyi és technikai támogatás, illetve a 18. cikk szerinti eltérés tárgyát képezhetik.

(9) A tagállamok a lehető leghamarabb tájékoztatják a Bizottságot (Eurostatot) az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos minden olyan releváns információról vagy változásról, amely befolyásolhatja a szolgáltatott statisztikák minőségét, és ha az negatív hatással van az említett statisztikák minőségére, indokolatlan késedelem nélkül intézkedéseket hoznak a probléma megoldása érdekében.

(10) A Bizottság (Eurostat) megfelelően indokolt kérésére a tagállamok indokolatlan késedelem nélkül közölnek minden olyan további tájékoztatást – például az adatforrások értékelési eredményeit és a módszerek dokumentációját –, amely a statisztikai információk minőségének értékelése céljából szükséges.

12. cikk

Adatmegosztás

(1) A 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok – beleértve más tagállamok említett hivatalait és hatóságait is –, valamint az említett hivatalok és hatóságok és a Bizottság (Eurostat) közötti adatmegosztás célja kizárólag az e rendelet hatálya alá tartozó európai statisztikák fejlesztése és előállítása, valamint az említett európai statisztikák színvonalának emelése.

(2) Az ESR-en belüli biztonságos adatmegosztás biztosítása céljából, az adatok fizikai, technikai és logikai védelmére vonatkozó valamennyi szükséges biztosíték mellett a Bizottság (Eurostat) biztonságos infrastruktúrát hoz létre az (1) bekezdésben említett adatmegosztás megkönnyítése érdekében. A 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok az (1) bekezdésben meghatározott célra használhatják az említett biztonságos adatmegosztási infrastruktúrát. A Bizottság (Eurostat) és az említett biztonságos adatmegosztási infrastruktúrát a személyes adatok (3) bekezdéssel összhangban történő kezelésére használó, említett hivatalok és hatóságok a személyes adatok biztonságos adatmegosztási infrastruktúrában történő kezelése tekintetében közös adatkezelőknek tekintendők. Abban az esetben, ha az említett hivatalok és hatóságok más adatmegosztási infrastruktúrát használnak, biztosítaniuk kell, hogy az az infrastruktúra legalább a Bizottság (Eurostat) által létrehozott biztonságos adatmegosztási infrastruktúra által nyújtott biztonsággal egyenértékű biztonságot nyújtson.

(3) A 223/2009/EK rendelet 3. cikke 7. pontjának értelmében vett bizalmas adatok megosztására, vagy az (EU) 2016/679 vagy az (EU) 2018/1725 rendelet szerinti személyes adatok megosztására önkéntes alapon kerülhet sor, feltéve, hogy az ilyen megosztás:

a) mindegyik esetben az adatmegosztás szükségességének indokolásával ellátott kérelem alapján történik, külön kitérve a kifejezetten kezelendő minőségügyi kérdésekre;

b) kimondottan az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 rendelet elveinek – különösképpen a célhoz kötöttségnek, az adattakarékosságnak, a korlátozott tárolhatóságnak, az integritásnak és a bizalmas jellegnek – az érvényesítése céljára tervezett, a magánélet védelmét erősítő technológiák alapján történik;

c) végrehajtása a 223/2009/EK rendelet V. fejezetének megfelelően történik.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott célból a nem bizalmas adatokat meg kell osztani a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok – beleértve más tagállamok említett hivatalait és hatóságait is – között, valamint az említett hivatalok és hatóságok és a Bizottság (Eurostat) között.

(5) A Bizottság (Eurostat) és a tagállamok kísérleti projektek útján kipróbálják és értékelik az adatmegosztásra szolgáló infrastruktúrát és a magánélet védelmét erősítő releváns technológiák adatmegosztásra való alkalmasságát.

(6) Amennyiben az e cikk (5) bekezdése szerint elvégzett kísérleti projektek eredményes és biztonságos adatmegosztási megoldásokat találnak az e cikk (1) bekezdésében meghatározott célra, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az adatmegosztásra vonatkozó műszaki előírások és az információk bizalmas jellegét és biztonságát szavatoló intézkedések meghatározásáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

13. cikk

Kísérleti projektek és megvalósíthatósági tanulmányok

(1) Amennyiben e rendelet alkalmazásában szükséges és helyénvaló, a Bizottság (Eurostat) kísérleti projekteket indít és megvalósíthatósági tanulmányokat készít az alábbi célokból:

a) az adatforrások – köztük az uniós és nemzeti szinten köz- és magántulajdonban lévő adatok – rendelkezésre állásának és minőségének értékelése;

b) új részletes témák, új statisztikai egységek, valamint új változók és bontásaik kidolgozása, és végrehajtásuk megvalósíthatóságának értékelése, továbbá az e rendelet alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok által szabályozott egyéb kérdések kidolgozása és megvalósíthatóságuk értékelése;

c) az adatvédelemre és az adatfelfedés elleni védelemre vonatkozó nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban a személyek fogyatékosságára vonatkozó adatforrások rendelkezésre állásának értékelése és a lebontott statisztikák tesztelése;

d) új módszerek és statisztikai technikák kidolgozása a minőség megerősítése, valamint a nehezen elérhető népességcsoportokra vonatkozó információk javítása érdekében;

e) a migrációs áramlásokra vonatkozó adatok közötti aszimmetriák csökkentése és a migrációs áramlások jobb összehasonlíthatóságának biztosítása;

f) a személyek alulszámlálása vagy kettős számlálása lehetőségének mérséklése;

g) az ESR-en belüli biztonságos adatmegosztásra szolgáló infrastruktúra és a magánélet védelmét erősítő releváns technológiák biztonságos adatmegosztásra való alkalmasságának a kipróbálása és értékelése a 12. cikk (5) bekezdésével összhangban.

(2) A tagállamok részt vehetnek az (1) bekezdésben említett kísérleti projektekben és megvalósíthatósági tanulmányokban, de a Bizottsággal (Eurostattal) együtt gondoskodnak azok uniós szintű reprezentativitásáról.

(3) A Bizottság (Eurostat) a tagállamokkal együttműködve értékeli az (1) bekezdésben említett kísérleti projektek és megvalósíthatósági tanulmányok eredményeit. A Bizottság (Eurostat) a tagállamokkal együttműködve jelentést készít az említett projektek és tanulmányok megállapításairól.

14. cikk

Finanszírozás

(1) E rendelet végrehajtása céljából az (EU) 2021/690 rendelettel létrehozott Egységes piac programból az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban uniós pénzügyi hozzájárulást kell nyújtani a 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok számára a következőkhöz:

a) új vagy továbbfejlesztett adatforrások, módszerek, adatmegosztás, statisztikai egységek, témák, részletes témák, valamint új vagy továbbfejlesztett változók és bontásaik kidolgozásához és bevezetéséhez szükséges infrastrukturális és képzést érintő kiigazítások a nemzeti statisztikai rendszerben;

b) az 5. cikk (9) bekezdésében említettek szerinti kiegészítő statisztikai adatgyűjtés előkészítése és végrehajtása;

c) a tagállamok részvétele a 13. cikkben említett reprezentatív kísérleti projektekben és megvalósíthatósági tanulmányokban.

Pénzügyi hozzájárulás az Unió általános költségvetéséből is nyújtható.

(2) Az (1) bekezdés első albekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás összegét az Egységes piac program szabályaival összhangban, az éves költségvetési eljárás részeként kell megállapítani, a rendelkezésre álló finanszírozás függvényében.

A 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok egyéb alkalmazandó uniós pénzügyi programokból is kérhetnek támogatást az adott programok szabályaival összhangban. Emellett a tagállamok – a Technikai Támogatási Eszköz szabályaival és annak az adatok és statisztikák előállításának, szolgáltatásának és minőség-ellenőrzésének előmozdítására irányuló célkitűzésével összhangban – a Technikai Támogatási Eszközből is kérhetnek támogatást a statisztikák minőségének javításához és az e rendelet követelményeit támogató módszertanok kidolgozásához.

(3) Az (1) bekezdésben említett uniós pénzügyi hozzájárulás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 90 %-át.

15. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben valamely harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységekben, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), a Számvevőszék és az Európai Ügyészség számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendelet szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

16. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az 5. cikk (3) és (9) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól, 2026. január 1-jétől kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (3) és (9) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Az 5. cikk (3) és (9) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

17. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 223/2009/EK rendelet 7. cikkével létrehozott, az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

18. cikk

Eltérések

(1) Ha e rendelet vagy az annak alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusok jelentős kiigazításokat tesznek szükségessé valamely tagállam nemzeti statisztikai rendszerében, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott eljárás keretében legfeljebb három évre eltérést adhat az érintett tagállamok számára.

(2) Amennyiben azon időszak végén, amelyre az eltérést adták, elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az (1) bekezdésben említettek szerinti eltérés továbbra is indokolt, a Bizottság egy végrehajtási jogi aktus útján a (4) és az (5) bekezdéssel összhangban legfeljebb három évre további eltérést adhat.

(3) Az eltérések e cikk (1) vagy (2) bekezdése szerint történő megadása során a Bizottság figyelembe veszi a tagállami statisztikák összehasonlíthatóságát, valamint az igényt a reprezentatív és megbízható európai szintű statisztikai összesítések időben történő kiszámítására. Az ilyen eltérések megadása esetén a Bizottság arról is gondoskodik, hogy az e rendelet – és e rendelet alkalmazásának kezdőnapját megelőzően az 1260/2013/EU rendelet vagy a 862/2007/EK rendelet 3. cikkének – hatálya alá tartozó statisztikákkal, metaadatokkal és minőséggel kapcsolatos követelmények megszakítás nélkül érvényesüljenek.

(4) Az (1) bekezdés szerinti eltérést kérelmező tagállamoknak megfelelő indokolással ellátott kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz az érintett jogi aktus hatálybalépésétől számított három hónapon belül, vagy a (2) bekezdés szerinti, meghosszabbítás iránti kérelem esetén hat hónappal azon időszak vége előtt, amelyre a meglévő eltérést megadták.

(5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

19. cikk

A 862/2007/EK rendelet módosításai

A 862/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A cím helyébe a következő szöveg lép:

„Az Európai Parlament és a Tanács 862/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a menedékjogra és a bevándorlási jogszabályokhoz kapcsolódó közigazgatási és bírósági eljárásokra vonatkozó európai statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről”.

2. Az 1. cikk a) és b) pontját el kell hagyni.

3. A 2. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az a), a b) és a c) pontot el kell hagyni;

b) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) »állampolgárság«: az (EU) 2025/2458 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 2. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerinti állampolgárság;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/2458 rendelete (2025. november 26.) az európai népesség- és lakásstatisztikákról, a 862/2007/EK rendelet módosításáról, valamint a 763/2008/EK és az 1260/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2025/2458, 2025.12.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2458/oj).”;

c) az f) és a g) pontot el kell hagyni.

4. A 3. cikket el kell hagyni.

5. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„*9c. cikk*

A közigazgatási adatokhoz való időben történő hozzáférés és azok felhasználása

(1) A 223/2009/EK rendelet 17a. cikke értelmében az e rendelet alkalmazása szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért felelő nemzeti közjogi és részben közjogi szervek kellő időben és megfelelő gyakorisággal lehetővé teszik az adatok felhasználását a statisztikák e rendeletben meghatározott határidőkön belüli és az e rendeletben meghatározott egyedi minőségi követelményeknek megfelelően történő előállításának és továbbításának lehetővé tétele érdekében. A 223/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett listán szereplő nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok, valamint a közigazgatási nyilvántartásokért felelős nemzeti közjogi és részben közjogi szervek az említett nyilvántartásokhoz való időben történő és térítésmentes hozzáférés biztosítása érdekében létrehozzák a szükséges együttműködési mechanizmusokat.

(2) E rendelet alkalmazásában a Bizottság (Eurostat) számára lehetőséget kell biztosítani, hogy kérésre időben hozzáférjen az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott, többek között a 910/2014/EU (*) és az (EU) 2018/1724 (**) európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján létrehozott adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó releváns adatokhoz és metaadatokhoz, valamint a jelentések és statisztikák központi adattárában (CRRS) tárolt statisztikai adatokhoz, és felhasználja azokat. A Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai ügynökség (eu-LISA) által kezelt interoperábilis nagyméretű IT-rendszerekből származó, a CRRS-ben található adatokhoz való hozzáférést, összhangban az (EU) 2019/817 (***) és az (EU) 2019/818 (****) európai parlamenti és tanácsi rendelettel, valamint azon rendszerek létrehozásáról szóló rendeletekkel, amelyek statisztikai adatait a CRRS-ben tárolják. E célból a Bizottság (Eurostat) további együttműködést folytat a releváns uniós szervekkel és ügynökségekkel, hogy – lehetőség szerint az uniós jog alapján – meghatározzák az európai népesség- és lakásstatisztikákhoz szükséges egyedi statisztikai adatokat és metaadatokat, a szolgáltatásukra vonatkozó operatív szabályokat és a szükséges kísérő fizikai és logikai óvintézkedéseket.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

(***) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/oj).

(****) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 85. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).”

6. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„*10a. cikk*

Az országok és a területek jegyzékei

A statisztikák e rendelet szerinti összeállításához az (EU) 2025/2458 rendelet 10. cikkében említett ország- és területjegyzékeket kell használni, hogy az európai statisztikákban mindenütt biztosított legyen az egyes országokra és területekre vonatkozó részletes adatok összehasonlíthatósága. A tagállamok először a 2028-as referenciaévre vonatkozó adattovábbításoktól kezdődően használják az említett jegyzékeket az e rendelet szerint által előírt statisztikák összeállításához.”

20. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 763/2008/EK és az 1260/2013/EU rendelet 2028. január 1-jével hatályát veszti, a részben vagy egészben az említett időpontot megelőző referencia-időszakok tekintetében az említett jogi aktusokban meghatározott kötelezettségek sérelme nélkül.

Az első bekezdésben említett, hatályon kívül helyezett rendeletekre való hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

21. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2025. november 26-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	M. BJERRE

MELLÉKLET

Tárgykörök, témák és részletes témák részletes témánkénti periodicitással, referenciaidővel, továbbítási határidővel és területi szinttel

Tárgykör	Téma	Részletes téma	Periodicitás	Referenciaidő (időpont vagy időszak)	Továbbítási határidő	Területi szint
Demográfia	Népességállomány	A személy alapvető jellemzői	A	ÉÉ.12.31.	T+60 nap	nemzeti ([1])
					T+6 hónap	nemzeti ([2]) + ([3])
					T+10 hónap ([4])	NUTS 3
					T+12 hónap ([5])	rács ([2])
			MA	ÉÉ.12.31.	T+18 hónap ([5])	NUTS 3
			MA	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	LAU
			D	ÉÉ.12.31.	T+18 hónap ([5])	NUTS 3
			D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	LAU
		A személy társadalmi-gazdasági jellemzői	MA	ÉÉ.12.31.	T+18 hónap ([5])	NUTS 3 + rács ([6])
			MA	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	LAU
			D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2458/oj

Tárgykör	Téma	Részletes téma	Periodicitás	Referenciaidő (időpont vagy időszak)	Továbbítási határidő	Területi szint
	Termékenység	Élveszületések	Q	Hónap	T+60 nap	nemzeti ([1])
			A	Év	T+10 hónap ([4])	NUTS 3 + LAU
		Legális terhességmegszakítások ([6])	A	Év	T+12 hónap	nemzeti
	Halálozás	Halálozások	Q	Hónap, hét ([6])	T+60 nap	nemzeti ([2])
			A	Év	T+10 hónap ([4])	NUTS 3 + LAU
		Csecsemőhalálozások	A	Év	T+9 hónap ([4])	nemzeti
		Késői magzati halálozások ([6])	A	Év	T+12 hónap	nemzeti
	Párkapcsolatok	Házasságok és bejegyzett élettársi kapcsolatok	A	Év	T+12 hónap	nemzeti
		A házasságot kötő vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítő személyek jellemzői	A	Év	T+12 hónap	nemzeti
		Válások és felbontott bejegyzett élettársi kapcsolatok	A	Év	T+12 hónap	nemzeti

Tárgykör	Téma	Részletes téma	Periodicitás	Referenciaidő (időpont vagy időszak)	Továbbítási határidő	Területi szint
	Migráció	Bevándorlók	Q	Hónap	T+120 nap	nemzeti ([1])
			A	Év	T+6 hónap	nemzeti ([2])
					T+12 hónap	NUTS 3
		Kivándorlók	A	Év	T+6 hónap	nemzeti ([2])
					T+12 hónap	NUTS 3
		Belföldi migráció	A	Év	T+12 hónap	NUTS 3
	Tagállami állampolgárság és uniós polgárság megszerzése és elvesztése	Állampolgárságot/uniós polgárságot szerzett személyek	A	Év	T+9 hónap	nemzeti
		Állampolgárságot/uniós polgárságot elveszítő vagy azokról lemondó személyek	A	Év	T+9 hónap ([4])	nemzeti
Lakhatás	Lakóegységek	A lakóegységek jellemzői	D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU
	Hagyományos lakások	Az épületek alapvető jellemzői	MA	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU + rács
			D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU
		Az épületek energetikai jellemzői ([7])	A (2035-től kezdődően)	ÉÉ.12.31.	T+12 hónap	NUTS 3
			MA	ÉÉ.12.31.	T+18 hónap ([5])	NUTS 3 + rács
			D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU

Tárgykör	Téma	Részletes téma	Periodicitás	Referenciaidő (időpont vagy időszak)	Továbbítási határidő	Területi szint
	Lakott hagyományos lakások	A lakott hagyományos lakások jellemzői	D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3
		A lakott hagyományos lakások használata	D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3
Családok és háztartások	Családok	A családok jellemzői	D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU
	Háztartások	A háztartások jellemzői	A	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	nemzeti
			MA	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU
		A személy háztartási helyzete	A	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3
			D	ÉÉ.12.31.	T+24 hónap	NUTS 3 + LAU

(1) A teljes számadat első becslése nemzeti szinten.
(2) Első becslés, a bontások az életkorra és a nemre korlátozandók.
(3) Ebben az adatállományban a nemzeti szintű teljes népességre vonatkozó számadatokat a Bizottság bocsátja a Tanács rendelkezésére a 3. cikk (7) bekezdésének megfelelően.
(4) 2035-ig T+12 hónap.
(5) 2035-ig T+24 hónap.
(6) Az adatok megadása nem kötelező.
(7) E rendelet 6. cikkének (5) bekezdése értelmében a tagállam az épületek energiahatékonyságára vonatkozó adatokat első alkalommal legkésőbb 24 hónappal azon időpontot követően továbbítja, amikor az adott tagállamban rendelkezésre áll az (EU) 2024/1275 irányelv 22. cikke alapján létrehozott, az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázis. E rendelet 5. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében az épületek energiahatékonyságára vonatkozó adatoknak az adott nemzeti adatbázisban rendelkezésre álló adatokra kell korlátozódniuk.

A „Periodicitás” című oszlopban feltüntetettek jelentése	
Negyedévente	Q
Évente	A
Többévente (az 1-re, 5-re, 8-ra végződő években)	MA
Tízévenként (az 1-re végződő években)	D